

Навучанне грамаце (навучанне чытанню)

Агульная колькасць гадзін — 90

Клышка, А. Буквар : падруч. для 1 кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання : для работы ў кл. / А. Клышка. — Мінск : НІА, 2017.

І чвэрць

№ урока і дата	Тэма вучэбнага занятку	К-ць гадзін	Мэты і задачы вывучэння тэмы	Характарыстыка асноўных відаў дзейнасці	Старонкі Буквара
1	2	3	4	5	6
Падрыхтоўчы (далітарны) перыяд (6 г)					
1	Буквар – першая вучэбная кніга	1	Знаёмства з падручнікам «Буквар», пашырэнне ўяўленняў дзяцей аб мове як сродку зносін паміж людзьмі, аб кнізе — асноўным дапаможніку вывучэння мовы, фарміраванне маўленчых уменняў вучняў	Знаёмства з падручнікам «Буквар». Адагданне загадак (кніга, бусел, буквар). Апавед настаўніка «Як да нас прыйшла кніга», якое значэнне мае яна ў жыцці чалавека. Першасныя звесткі пра першадрукара Ф. Скарыну, яго дзейнасць. Маляванне на тэму «Родныя мясціны»	2—3
2	Сказ. Выдзяленне сказаў з мовы	1	Даць уяўленне пра сказ і яго функцыі, вучыць выдзяляць сказ у маўленчай плыні, запісваць і чытаць яго на аснове схем, вучыць выдзяляць сказы з тэксту, складаць сказы па малюнках; фарміраваць маўленчыя здольнасці вучняў	Увядзенне паняцця «сказ». Знаёмства з сэнсавай і інтанацыйнай закончанасцю сказаў. Гульнявое практыкаванне «Слухай уважліва» (настаўнік вымаўляе сказы, вучні кулачком ставяць кропку). Графічны запіс сказаў (схема сказа). Чытанне сказаў па схемах. Слоўнае маляванне па малюнку ў буквары, калектыўнае састаўленне сказаў, аб'яднаных тэмай «На лузе летам»	4—5
3	Сказ і слова. Складанне сказаў па малюнках	1	Фарміраванне ў вучняў уяўлення пра слова, умення адрозніваць слова і сказ, выдзяляць слова са сказа, мадэляваць сказ пры дапамозе палосак-слоў, складаць сказы з двух слоў па малюнках і суадносіць іх са схемамі, фарміраванне маўленчых здольнасцей вучняў	Дыдактычная гульня «Пазнай прадмет» (настаўнік называе слова — дзеці паказваюць прадмет). Дыдактычная гульня «Слова або не» з апорай на прадметныя малюнкi. Прыдумванне сказаў па малюнках з дадзенай колькасцю слоў, з апорай на схемы. Падзел сказаў на словы. Чытанне сказаў па схемах. Складанне сказаў па малюнку. Графічны запіс сказаў. Кропка ў канцы сказа	6—7
4	Зычныя гукі	1	Фарміраванне ўяўлення пра гукі мовы на падставе звычайных уяўленняў дзяцей пра значэнне гэтага паняцця; навучанне выдзяленню зычных гукаў на пачатку слова, развіццё слыхавога ўспрымання і фанематычнага слыху на аснове выдзялення першага гука ў слове, фарміраванне маўленчых здольнасцей вучняў	Асваенне прыёму інтанавання: працяглае вымаўленне гукаў у слове для іх выдзялення; назіранне за вымаўленнем гукаў у слове, за залежнасцю лексічнага значэння слова ад яго гукавога складу. Гульнявое практыкаванне «Перакладчыкі» (сярод «іншамовных слоў» пачуць сапраўднае слова: сук-бар — бар-сук). Работа з прадметнымі малюнкамі, выдзяленне першага гука, увядзенне паняцця і схемы «зычны гук»	8

5	Цвёрдыя і мяккія зычныя гукі	1	Фарміраванне ўмення выдзяляць гукі ў слове, развіццё ўмення выдзяляць зычны гук у пачатку слова, адрозніваць на слых і ў вымаўленні цвёрдыя і мяккія зычныя гукі; развіццё слыхавога ўспрымання і фанематычнага слыху, вуснага маўлення вучняў	Засваенне прыёму інтанавання: працяглае вымаўленне гукаў у слове для іх выдзялення; назіранне за вымаўленнем гукаў у слове, за залежнасцю лексічнага значэння слова ад яго гукавога складу. Работа з прадметнымі малюнкамі, выдзяленне першага гука, увядзенне паняцця і схемы «зычны гук», «мяккі зычны гук», «цвёрды зычны гук». Гульнявыя практыкаванні: «Чуйныя вушкі» (параўнанне вымаўлення зычных гукаў: лапа — ліпа, кот — кіт), «Наадваротка» (зубраня — зебраня)	9
6	Зычныя гукі і іх літары. Пазакласнае чытанне. Кніжкі-маляванкі «Мая першая кніга»	1	Фарміраванне фанематычнага слыху, развіццё ўмення вылучаць зычны ў пачатку слова; развіццё ўмення адрозніваць у вусным маўленні цвёрдыя і мяккія зычныя гукі, вучыць разумець іх сэнсаадрознівальную ролю; развіццё цікаўнасці да кнігі, фарміраванне ўмення арыентавацца ў кнізе (вокладка, назва кнігі)	Практыкаванні ў вылучэнні гукаў у слове, зычных гукаў, цвёрдых і мяккіх зычных гукаў. Практыкаванні «Пазнач гук», «Вызначы першы гук», «Так ці не» (вызначэнне зычных гукаў), «Чытаем па малюнках» (па першых гуках выяў на прадметных малюнках угадаць слова. Напрыклад, мышка — апельсін — кніга; атрымаем слова МАК). Знаёмства з кніжкамі-маляванкамі серыі «Мая першая кніжка», разгляд кніжак, чытанне вершаў, адказы на пытанні па прачытаным. Афармленне выставы кніг «Мая першая кніга»	10
Букварны (асноўны) перыяд (70 г)					
7	Гукі [с], [с']. Літары С, с	1	Знаёмства вучняў з гукамі [с], [с'] і літарай, якая іх абазначае, садзейнічаць іх трываламу засваенню, развіццё фанематычнага слыху, фарміраванне ўмення выдзяляць гукі ў мове, узбагачэнне слоўнікавага запasu вучняў	Падрыхтоўка да дзялення слоў на склады: гульнявое практыкаванне «Лясная школа» (Хто ў лесе жыве? Лі...(-са), во...(-жык). Адгаванне загадак. Вылучэнне гукаў [с], [с'] у словах, гукавы аналіз слоў, работа са схемамі абазначэння цвёрдага і мяккага зычнага гука. Знаёмства з літарамі С, с. Адпрацоўка правільнага вымаўлення гукаў (дыдактычная гульня «Помпа», паветра выходзіць з помпы і свішча: с-с-с). Праца над скарагаворкамі, разгаванне рэбуса	11
8	Гукі [п], [п']. Літары П, п	1	Знаёмства вучняў з гукамі [п], [п'] і літарай, якая іх абазначае, развіццё ўмення адрозніваць гукі [п], [п'] і літары п, П ад іншых гукаў і літар; садзейнічаць замацаванню графічнага вобразу друкаванай літары, узбагачэнню слоўнікавага запasu, развіццю вуснага маўлення вучняў	Выдзяленне гукаў [п], [п'] у словах, гукавы аналіз слоў, графічны аналіз літары П. Гульнявое практыкаванне «Пачуй гук» (вылучэнне слоў з гукамі [п], [п']). Калектыўнае састаўленне апавядання па малюнку, адказы на пытанні, падбор загалова да тэксту	12

9	Гукі [м], [м']. Літары М, м	1	Знаёмства вучняў з гукамі [м], [м'] і літарай, якая іх абазначае, развіццё ўмення адрозніваць гукі [м], [м'] і літары м, М ад іншых гукаў і літар; замацаванне вывучаных літар, развіццё маўлення вучняў шляхам складання апавядання па сюжэтным малюнку, слыхавых успрыманняў, узбагачэнне слоўнікавага запаса вучняў па тэме «Транспарт»	Гульнявое практыкаванне «Магазін» (пакупка прадуктаў, у словах-назвах якіх ёсць гукі [с], [с'], [п], [п'] з апорай на прадметныя малюнкi). Выдзяленне гукаў [м], [м'] у словах, гукавы аналіз слоў, графічны аналіз літары М. Работа па малюнку, адказы на пытанні па тэме «Транспарт. Яго віды». Гульнявое практыкаванне «Я ў транспарце» (абмеркаванне з вучнямі правілаў паводзін у транспарце)	13
10	Гук [т]. Літары Т, т	1	Пазнаёміць вучняў з гукам [т] і літарамі Т, т, акцэнтаваць увагу на тым, што гук [т] у словах ніколі не бывае мяккім; садзейнічаць замацаванню графічнага вобраза друкаванай літары; развіваць маўленне вучняў	Паўтарэнне: паказ літар, якімі абазначаюцца гукі [с], [с'], [п], [п'], [м], [м'], завучванне сорагаворак. Практыкаванні ў вымаўленні гука [т], выдзяленні яго ў словах, гукавы аналіз гука і слоў, графічны аналіз літары Т. Калектыўнае складанне тэксту па малюнку, падбор загаловка. Гульнявое практыкаванне «Чуйныя вушкі» (знаходжанне слоў з зададзеным гукам). Дыдактычная гульня «Хто першы?» (паставіць цацкі так, каб патрэбны гук быў у пачатку слова, у канцы слова). Разгадвае рэбуса (буквар, с. 15)	14—15
11	Гукі [л], [л']. Літары Л, л	1	Знаёмства з гукамі [л], [л'] і літарамі Л, л, развіццё ўмення адрозніваць гукі [л], [л'] у словах; садзейнічаць замацаванню графічнага вобразу друкаванай літары л; развіваць вуснае маўленне вучняў	Паўтарэнне: гульнявое практыкаванне «Не памыліся» (адрозненне на слых і ў вымаўленні цвёрдых і мяккіх зычных), чытанне слоў па схемах-палосках. Адгадвае загадак, выдзяленне гукаў [л], [л'] у словах, адпрацоўка вымаўлення гукаў, падбор слоў з дадзеным гукам, графічны аналіз літары Л	16
12	Гукі [н], [н']. Літары Н, н. Пазакласнае чытанне. Прыказкі — моўны скарб нашага народа	1	Пазнаёміць з гукамі [н], [н'] і літарамі Н, н; садзейнічаць замацаванню графічнага вобразу друкаванай літары Н, вучыць абагульняць і групаваць прадметы па адметных прыметах, развіваць лагічнае мысленне, вуснае маўленне вучняў	Адгадвае загадак, выдзяленне гукаў [н], [н'] у словах, адпрацоўка вымаўлення гукаў, падбор слоў з дадзеным гукам, графічны аналіз літары Н. Групоўка прадметаў па адметных прыметах. Дыдактычная гульня «У краме». У краме можна набыць толькі тыя рэчы, у якіх ёсць гукі [н], [н']. Знаёмства з відам вуснай народнай творчасці — прыказкамі. Тлумачэнне прыказак. Гульнявое практыкаванне «Збяры прыказку» (вучні знаходзяць працяг прыказкі, злучаюць яе пачатак і канцоўку, з атрыманымі прыказкамі складаюць невялікія апавяданні). Завучванне прыказак. Групоўка прыказак па тэмах «Сяброўства», «Вучоба» і г. д.	17